

**MALİYE BAKANI SAYIN MEHMET ŞİMŞEK'İN
MAKROEKONOMİK GELİŞMELER İLE 2010 YILI OCAK-
HAZİRAN DÖNEMİ MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
GERÇEKLEŞMELERİNİ DEĞERLENDİRMEK ÜZERE
DÜZENLEDİĞİ BASIN TOPLANTISI KONUŞMA METNİ**

15 TEMMUZ 2010

**MAKROEKONOMİK
GELİŞMELER İLE 2010 YILI
OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
GERÇEKLEŞMELERİ**

Değerli Basın Mensupları,

Makroekonomik gelişmeler ile 2010 yılı Ocak-Haziran dönemi merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerini değerlendirmek üzere düzenlemiş olduğumuz basın toplantısına hoş geldiniz.

Sunumuma başlarken sizleri ve ekranları başında bulunan vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

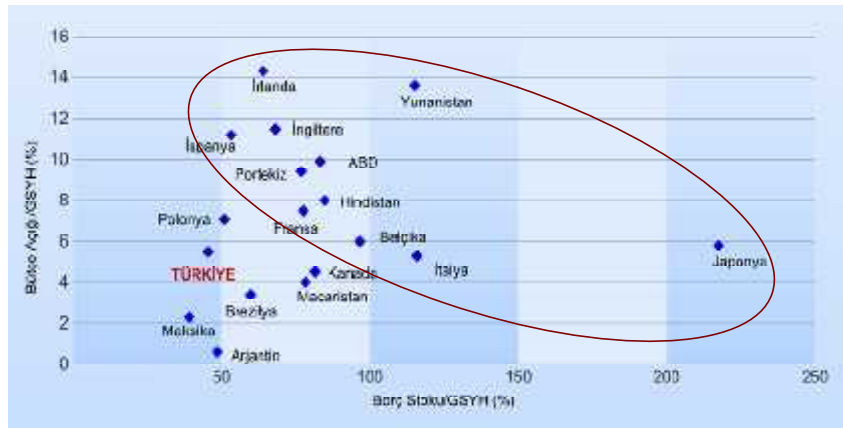
Değerli Basın Mensupları,

Öncelikle dünyada ve Türkiye'deki son ekonomik gelişmelere ilişkin çok kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Türkiye ekonomisi şu anda Avrupa'da büyüme rekorunu elinde bulunduran, en fazla istihdam yaratan, kredi notunu iki kademe artıran, bütçe açığını ve borç stokunu düşüren, enflasyonu düşüş trendine girmiş olan bir ekonomidir. Türkiye bu başarısını hükümetlerimiz döneminde hayata geçirdiği yapısal reformlar, kararlılıkla sürdürdüğü mali disiplin anlayışı ile krizi iyi yönetmesine borçludur.

Dünya ekonomisi 2010 yılının ilk yarısında bir iyileşme trendine girdi. Ancak ikinci yarıda bu trendin devam etmesine yönelik bazı kaygılar ortaya çıkmıştır.

BAZI ÜLKELERDE BÜTÇE AÇIĞI VE BORÇ STOKU (2009)

Kaynak:EIU, IMF, EC

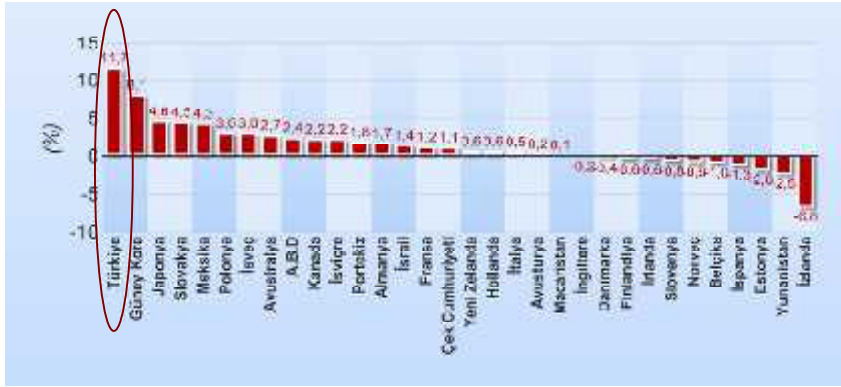
3

Başta Yunanistan olmak üzere Portekiz, İspanya, İrlanda gibi Euro Bölgesi ekonomilerinin yüksek bütçe açıkları ve borç yükü nedeniyle yaşadığı sorunlar, önemli bir risk unsuru olarak öne çıkmaktadır.

Ülkelerin, bütçe açıklarını ve kamu borçlarını tekrar kabul edilebilir düzeylere indirecek güvenilir stratejiler geliştirmeleri gerekmektedir.

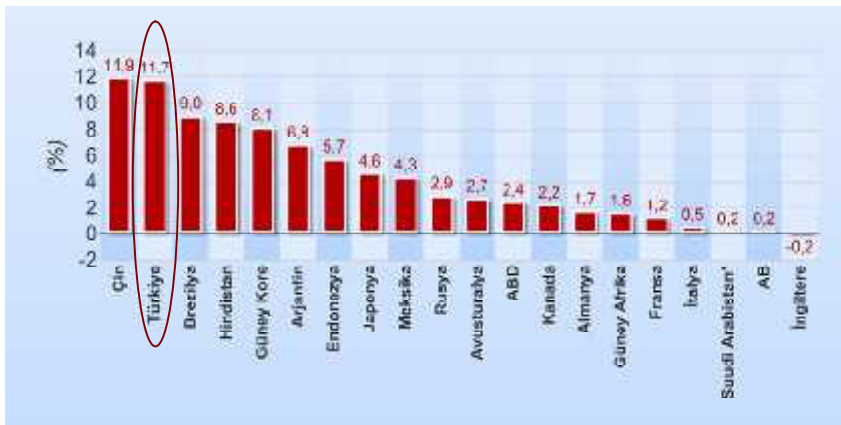
Türkiye'nin kriz dönemini birçok ülkeye göre daha hızlı atlattığını ve yılın ilk yarısında güçlü bir toparlanma sürecinde olduğunu görmekteyiz.

2010 YILININ İLK ÇEYREĞİNDE OECD ÜLKELERİNDE BÜYÜME

Kaynak: Economist, Eurostat, TÜİK

2010 YILININ İLK ÇEYREĞİNDE G-20 ÜLKELERİNDE BÜYÜME

Kaynak: Economist, Eurostat, TÜİK
* 2009 Yılı Büyümesi

2009 yılı son çeyreğinde Türkiye ekonomisi yüzde altı ile büyüme trendine başlamış ve 2010 yılı birinci çeyreğinde de beklentilerimiz çerçevesinde büyümeye devam etmiştir.

2010 yılının ilk çeyreğinde yüzde 11,7 büyüme oranı ile OECD ülkeleri arasında ilk çeyrekte en hızlı büyüyen ülke olduk. G-20 ülkeleri arasında da Çin'den sonra ikincidir.

Artık Türkiye ekonomisinin krizden çıkıp büyüme sürecine girdiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Önümüzdeki dönemin görünümüne gelince, biraz yavaşlama olsa da yine güçlü bir büyüme oranı görebileceğimizi tahmin ediyoruz. 2010 yıllık büyümesinin de rahatlıkla yüzde 6 civarında gerçekleşebileceğini öngörmekteyiz.

Ancak, önümüzdeki dönemde karşılaşılabileceğimiz bazı riskler de bulunmaktadır. Yılın ikinci yarısında Avrupa'da yaşanan borç krizinin derinleşmesi halinde, bunun ülkemizi ticaret, turizm ve finansman kanallarıyla etkileyebileceğini değerlendiriyoruz. Bu çerçevede, Türkiye ile dış ticaret ve turizm alanında yoğun ilişkisi olan Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve İspanya gibi ülkelerdeki gelişmeleri de yakından takip ederek gerekli tedbirleri zamanında alacağız. (Bu beş ülkenin ihracatımızdaki payı yüzde 31, ithalattaki payı yüzde 25, turist sayısındaki payı ise yüzde 32'dir.)

**2010 YILI OCAK- HAZİRAN
DÖNEMİ MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ**

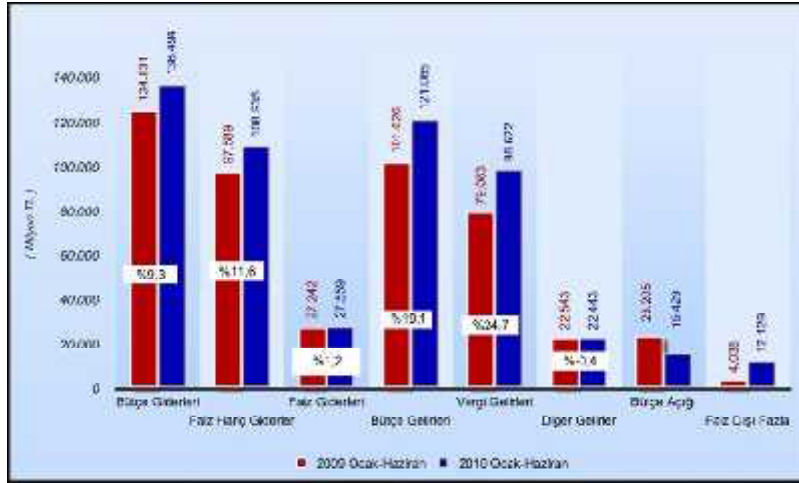
**2010 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ MERKEZİ
YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ**

Değerli Basın Mensupları,

2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Haziran ayı ve Ocak-Haziran dönemine ilişkin gerçekleştirmelerini bugün yayınlayacağımız aylık bütçe gerçekleştirmeleri raporunda detaylarıyla görebilirsiniz. Burada Ocak-Haziran dönemi bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin öne çıkan hususları sizlerle paylaşmak istiyorum.

2010 Yılı Ocak- Haziran Dönemi Bütçe Gerçekleşmeleri

2010 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

10

Değerli Basın Mensupları,

2010 yılı Ocak- Haziran döneminde **bütçe açığı** geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 33,5 oranında azalarak 15,4 milyar TL olmuştur. Bu tutar yıllık bütçe açığı hedefimizin yüzde 30,7'sine tekabül etmektedir.

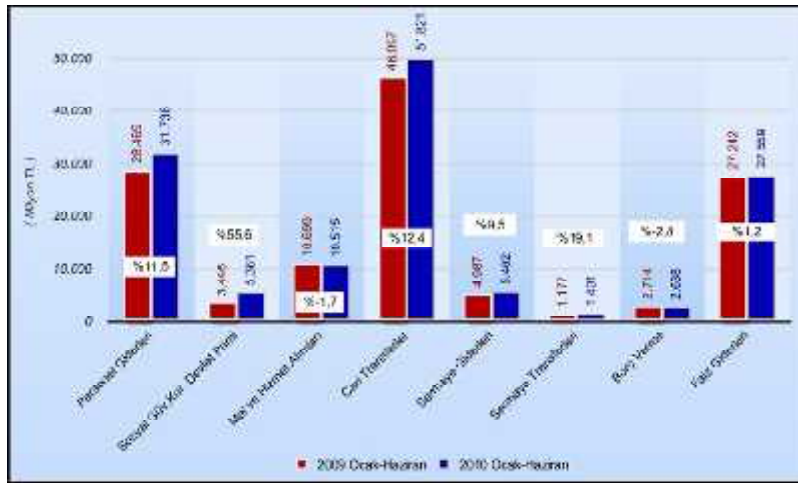
2009 yılı Ocak- Haziran döneminde yaklaşık 4 milyar TL **faiz dışı fazla** verilmişken 2010 yılının aynı döneminde yaklaşık 12 milyar TL **faiz dışı fazla** verilmiştir. Böylece faiz dışı fazla geçen senenin aynı dönemine göre üç kat artmıştır.

2010 yılı Ocak- Haziran döneminde **bütçe gelirleri** geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19,1 oranında artarak yaklaşık 121 milyar

TL olurken, **bütçe giderleri** yüzde 9,3 oranında artarak 136,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece bütçe giderleri enflasyonla paralel bir artış gösterirken, bütçe gelirleri enflasyonun oldukça üzerinde artmıştır.

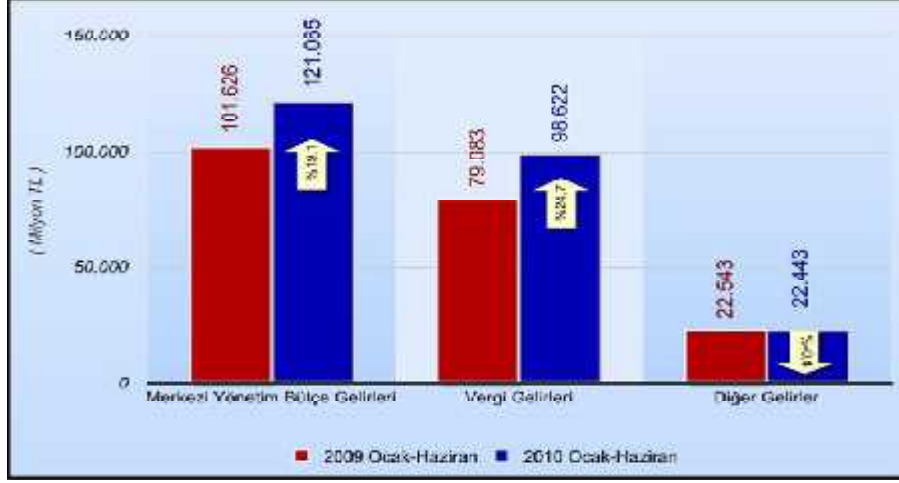
2010 yılı Ocak- Haziran döneminde **vergi gelirleri** geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24,7 oranında artarak 98,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Buna karşın **faiz hariç bütçe giderleri** sadece yüzde 11,6 oranında artarak yaklaşık 109 milyar TL olmuştur.

2010 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ

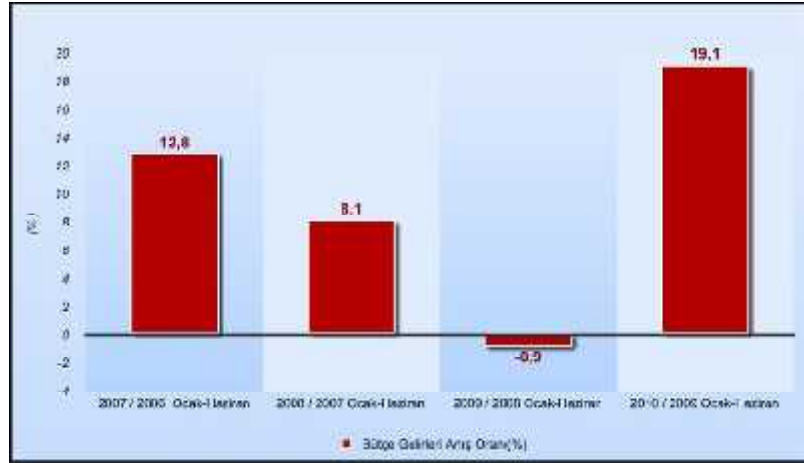
9

2010 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ

12

BÜTÇE GELİRLERİ ARTIŞ ORANLARI

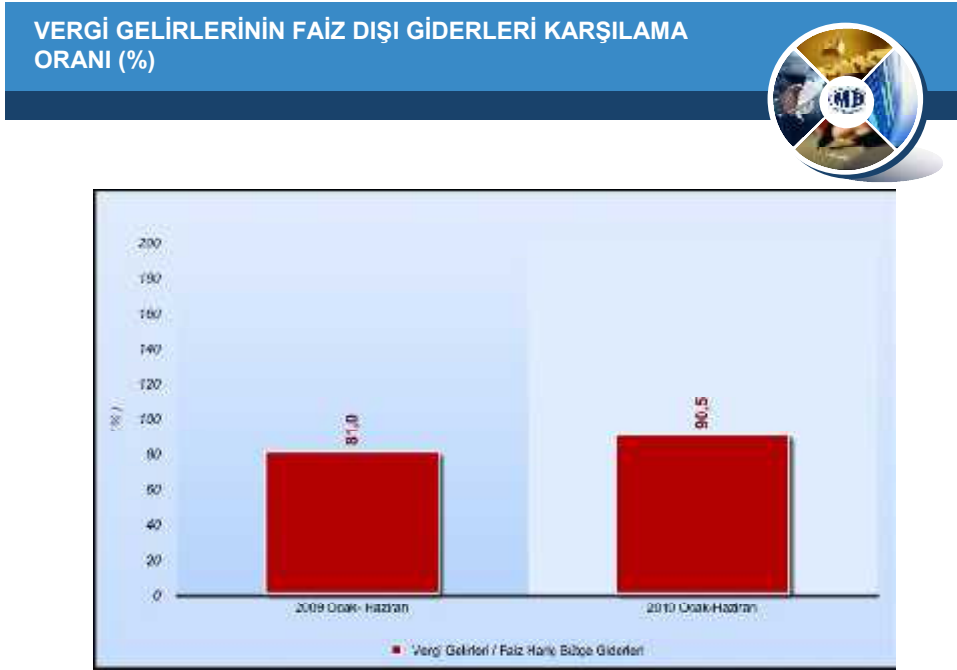

10

Değerli basın mensupları,

Son dört yıldaki ilk altı aylık gelir artışlarına baktığımızda, 2010 yılının ilk altı ayındaki gelir artışı, son dört yıldaki gelir artışları içinde

en yüksek olanıdır. Sadece vergi gelirlerine baktığımızda da aynı durum söz konusudur.

13

Vergi gelirleriyle faiz dışı giderlerimizi kıyasladığımızda, vergi gelirlerinin faiz dışı giderlere oranı 2009'da yüzde 81 iken 2010'da yaklaşık yüzde 91'e yükselmiştir. Bu da göstermektedir ki faiz dışı giderlerimizin daha büyük bir kısmını vergi gelirlerimizle finanse edebilmekteyiz.

Ekonomik faaliyetlerdeki artış ve almış olduğumuz tedbirler yanında Bakanlığımızın denetim ve tahsilât konusundaki yüksek performansı da vergi gelirlerindeki artışta belirleyici olmuştur.

2010 Yılı Ocak- Haziran dönemi bütçe gerçekleştirmelerine baktığımızda bütçedeki iyileşme açıkça görülmektedir. **İlk altı aylık sonuçlar 2010 yılı bütçe dengesi ve faiz dışı denge hedeflerimize ulaşacağımızı göstermektedir.**

SONUÇ

Değerli Basın Mensupları,

Bilindiği üzere, kriz sürecinde Avrupa'nın birçok ülkesinde uygulamaya konulan teşvik paketleri ile finans sektörüne yapılan transferler nedeniyle bütçe açıkları ciddi bir biçimde artmış, bunun sonucunda da borç stoklarında önemli yükselişler olmuştur.

Yükselen açıkların azaltılması için birçok Avrupa ülkesinde acı reçete diyebileceğimiz türden önemli tedbirler alınmaktadır. Kamu görevlilerinin maaşlarında kesinti yapılması (Romanya, Yunanistan) emeklilik yaşının yükseltilmesi (Fransa, İrlanda) ve vergi oranlarının artırılması (Yunanistan, İngiltere, Fransa, Almanya, İspanya) bu tedbirler arasında yer almaktadır.

Avrupa'da bunlar olurken, 2009 yılı Eylül ayında açıkladığımız ve krizden çıkış stratejimizi ortaya koyduğumuz Orta Vadeli Program ve Mali Plan'da toplum kesimleri üzerinde önemli bir yük oluşturmaksızın mali konsolidasyonu öngördük. Mali disiplin vurgusunu ortaya koyduk.

Bunun yanı sıra, şu anda Parlamentonun gündeminde olan Mali Kural Kanun Tasarısını hazırladık. Mali Kural Kanunu ile mali disiplini daha da güçlendirmeyi öngörüyoruz. Mali kural ile orta vadenin de ötesinde uzun vadeli mali planlamayı kurumsal hale getiriyoruz. Burada şunu da vurgulamalıyım ki mali kuralı tamamen kendi irademizle kendi ihtiyacımız için hayata geçiriyoruz.

Kriz süresince uyguladığımız maliye politikası ile krizden en hızlı çıkan ülkelerden birisi olduk. Bildiğiniz gibi 2010 yılı bütçesini bir krizden çıkış bütçesi olarak tasarlamıştık. İlk altı aylık sonuçlar gösteriyor ki bunda başarılı olduk. İlk üç aylık sonuçlara göre OECD ülkeleri arasında en yüksek büyümeyi gerçekleştirdik. Buna paralel olarak vergi gelirlerinde de yüksek artışlar elde ettik. Tüm bunlar iyileşmenin ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir.

Değerli Basın Mensupları,

Bildiğiniz gibi iktidara geldiğimizden bu yana sosyal refahı ve ekonomik kalkınmayı öncelik olarak kabul ettik. Bu önceliğe ilişkin politikalarımızı 2010 yılı bütçesi ile de uygulamaya devam ediyoruz. Bu kapsamda, özürlü vatandaşlarımızın eğitimi ve bakımı programını sürdürüyoruz. Öğrencilerimize kredi ve burs desteklerini hem öğrenci sayısını hem de burs tutarını artırarak devam ediyoruz. Aile hekimliği programını tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde genişletiyoruz. Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak için GAP, DAP, Konya Ovası Projesi gibi bölgesel yatırımlara ağırlık veriyoruz.

Değerli Basın Mensupları,

Daha önce birçok kez sizlere 2010-2012 dönemi orta vadeli hedeflerimizin muhafazakâr hedefler olduğunu söylemiştik. Şimdi altı aylık bütçe sonuçlarına baktığımızda hem 2010 yılı bütçe hedeflerimize hem de orta vadeli hedeflerimize ulaşabileceğimizi görüyoruz. Ancak dünyadaki gelişmeleri izliyoruz ve ihtiyatı elden bırakmıyoruz.

2010 yılında ilk altı ayda olduğu gibi ikinci altı aylık dönemde de mali disiplin anlayışımızı sürdüreceğiz. 2011 bütçesi ise mali kurala göre oluşturduğumuz ilk bütçe olacaktır. Dolayısıyla 2011 yılından itibaren mali disiplini ve mali öngörülebilirliği tereddüde yer vermeyecek şekilde sağlam temellere oturtuyoruz. Bundan böyle maliye politikasındaki öncelikler değişse bile mali disiplin mali kural ile güvence altına alınmış olacaktır. Bunun sonucunda yerli ve yabancı yatırımcılar için Türkiye daha fazla öngörülebilir bir ülke haline gelecektir. Bu durum, ülkemizin doğrudan küresel yatırımlar için cazibe merkezi olmasını sağlayacaktır.

Türkiye sağlam mali yapısı ve siyasi istikrarı ile hem bölgesinde hem de dünyada çok önemli bir güç haline gelmiştir. Dolayısıyla Türkiye artık küresel düzeyde düşünen ve karar alan bir ülkedir. Maliye politikalarımızı bu perspektif içerisinde oluşturuyoruz. Özellikle kriz sonrasında gündeme gelen maliye politikalarında uluslararası koordinasyon kavramına büyük önem veriyoruz.

Hükümetlerimiz döneminde ekonomide ve mali alanda sağlanan başarılar sayesinde ülkemiz bugün dünya politikasında daha etkin bir konuma gelmiştir.

Değerli Basın Mensupları,

Konuşmama burada son verirken hepinize saygılar sunuyorum.